T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/43
KARAR NO : 2022/259
KARAR TR : 30/05/2022

ÖZET: Belediyelerin katı atık toplama vs. ücretinin özel hukuk hükümlerine tabi olan abonelik sözleşmesinden kaynaklandığı gözetildiğinde, ihtirazi kayıtla yapılan ödemenin iadesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGIYERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : T.T. H. T. O. H. Tur. Ve Tic. A.Ş.
Vekili : Av. B. S. N
Davalılar : 1. Muğla Büyükşehir Belediyesi
Vekili : Av. M.S. T. Ç
2-Muğla Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi (MUSKİ)
Vekili : Av. N. U. S

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili dilekçesinde, 2017 Yılında Uygulanacak Muğla Büyükşehir Belediyesi Evsel Katı Atık Bertaraf Tarifesinin, ilgili komisyonun30/11/2016 tarihli kararıile yürürlük kazandığını, tarifenin hukuka aykırı olduğunu ancaktarife uyarınca müvekkili şirketçe ihtirazı kayıtla faturalarınödendiğini;müvekkilinin işlettiğitesisler bazındabirçok su aboneliği olmakla birlikte,davalı idare tarafından tek taraflı olarak kararlaştırılan katı atık toplama-taşıma ve bertaraf tarifesinin, hiçbir somut hizmet verilmemesine rağmen uygulandığını, davalı idarenin(MUSKİ)kararlaştırılan tarifeyi istikrarlı bir uygulamaya tabi olmayan bazı faturalarafahiş miktarda yansıttığını, müvekkili şirketin katı atık bertaraf bedellerine itirazlarını noter kanalı ile ihtar ettiğinifakat anılan bedellerin su faturası ile beraber keşide edilmesi nedeni ve su kesme tehdidinin de varlığı sebebiyle, fatura bedellerini ihtirazı kayıtla ödemek zorunda kaldığını; tarifenin konu ve içerik yönünden hukuka aykırı olduğunu, çöp toplamanın yerel yönetimin asli görevlerinden biri olduğunu, bu konuda belediyenin ve davalı idarenin keyfi şekilde ücret talepedemeyeceğini,mevzuatta katı atık toplama ücretinin sadece katı atık hizmetlerinde kullanılmak üzere tam maliyet esaslı olarak kullanılmak üzere toplanabileceğininin düzenlendiğini, davalı idarenin ise ilgili mevzuat ve kaynaklarda belirlenen hiçbir ölçü ve kuralı dikkate almaksızın keyfi bir tarife belirlediğini;yaz sezonunun başlamadığı, otelin kapalı olduğu, hizmet dahi verilmediği halde fahiş miktarlardaki katı atık toplama, taşıma ve bertaraf bedelininmüvekkili gibi tüm diğer turizm tesislerinden istenildiğini ifade ederek; Muğla Büyükşehir Belediye Meclisi kararı dayanak alınarak düzenlenen ve ancak 2019 yılının Kasım ayından sonra uygulanan *"Muğla Büyükşehir Belediyesinin 08/12/2016 tarihli, 493 Karar nolu kararı doğrultusunda belirlenen 2017 Yılı Katı Atık Bertaraf Tarifesi"*nin iptaline ve ihtirazi kayıtla ödenen toplam KDV dahil 34.429,51 TL bedelin, ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte iadesine karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı idare vekilleri, süresi içinde verdikleri savunma dilekçelerinde, evsel katı atık ücretinin özel hukuk hükümlerine tabi abonelik sözleşmesinden kaynaklandığı, davanın bu kısmının adli yargının görevine girdiği gerekçesiyle görev itirazında bulunmuşlardır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. **Muğla 3. İdare Mahkemesi 09/07/2021 tarihli ve E.2021/470 sayılı kararı ile,** uyuşmazlığın idari yargının görevine girdiğinden bahisle, davalı idarenin görev itirazının reddine ve Mahkemelerinin görevli olduğu karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...davalı idareler tarafından, dava konusu '2017 yılında uygulanacak Evsel ve Katı Atık Toplama Taşıma Hizmetlerine ilişkin Hizmet Tarifesi'nin uygulanmadığı belirtilerek kesin ve yürütülebilir işlem mahiyetinde olmadığı ve bu tarifeye göre alınmayan evsel katı atık toplama ve taşıma bedellerine ilişkin uyuşmazlığın da abonelik sözleşmeleri kapsamında olması nedeniyle adli yargı mercilerinde çözümlenmesi gerektiği ileri sürülmüş ise de davacı tarafından dava konusu Tarife ile birlikte söz konusu ihtirazi kayıtla ödenen bedellerin iadesinin istenildiğinin açık olduğu, söz konusu Tarife uyarınca bu bedeller

tahakkuk ettirilmemiş bile olsa bu durumun davacının istemini değiştirmeyeceği, bu nedenle idari işlem mahiyetinde olan Tarifeyle bedellerin ayrılmasının dava konusu istem yönünden mümkün olmayacağından, dava konusu uyuşmazlığın idari yargının görev alanında bulunmaktadır."

4. Davalı vekilleri tarafından, süresi içinde verilen dilekçeler ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyasının onaylı örneği ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısıaçılan davanın, tarife uyarınca yapılan ödemenin iadesi talebine ilişkin kısmının çözümününadli yargının görev alanına girdiğindenbahisle, 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri uyarınca, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar vermiştir. Olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ilişkin talebin ilgili kısımları şöyledir:

"Dosyanın incelenmesinden, Muğla Büyükşehir Belediye Meclisinin 08.12.2016 tarihli ve 493 sayılı "2017 Yılında Uygulanacak Evsel ve Katı Atık Toplama Taşıma Hizmetlerine İlişkin Hizmet Tarifesi"nin otellere ilişkin kısmının iptali ve bu tarifeye göre ihtirazi kayıtla yapılan toplam 34.429,51 TL ödemenin yasal faiziyle birlikte iadesi istemiyle bakılan davanın açıldığı; dosya kapsamında, söz konusu yerle ilgi olarak su aboneliğinin de bulunduğu anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve Anayasa Mahkemesi ile Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarındaki "atık su bedelinin, vergi benzeri mali yükümlülük olmayıp, idareyle kişi arasında abonman sözleşmesiyle kurulan özel hukuk ilişkisi çerçevesinde ve hizmet karşılığında maliyet-kâr esasına göre idarece belirlenen tarifeye dayanılarak alınan bir ücret olduğu" yolundaki değerlendirmelere göre; idarenin faaliyet alanıyla ilgili olarak yürürlüğe koyduğu yönetmelik ile buna dayanan tarife kararlarının yargısal denetiminin idari yargı yerinde, abonman sözleşmesine dayanan bir alacak - borç ilişkisi kapsamındaki atık su bedelinin tahsiline ilişkin davaların ise adli yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerekmekte olup, uygulama bu doğrultuda istikrar kazanmıştır.

Bu kapsamda, dava konusu uyuşmazlığın tarifenin ilgili bölümünün iptaline ilişkin kısmının idari yargı yerinde görülmesi gerektiğinde kuşku bulunmamaktadır.

Uyuşmazlığın, tarifeye istinaden yapılan ödemenin yasal faiziyle birlikte iadesi istemine ilişkin kısmının ise, davacı adına evsel katı atık toplama ve taşıma bedeli çıkarılmasına ilişkin işlemin; gerek vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülük mahiyetini taşımaması, gerekse taraflar arasında bir su aboneliği ilişkisi bulunması hususları birlikte değerlendirildiğinde, söz konusu ücretin idareyle kişi arasında abonman sözleşmesiyle kurulan özel hukuk ilişkisi çerçevesinde ve hizmet karşılığında maliyet-kâr esasına göre idarece belirlenen tarifeye dayanılarak alınan bir ücret olduğunun görüldüğü anlaşıldığından; davanın, tarife uyarınca yapılan ödemenin iadesi talebine ilişkin kısmının çözümünün de adli yargının görev alanına girdiği sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 18.10.2021 tarihli ve E.-K.2021/357-542 sayılı kararında da benzer hususların vurgulandığı anlaşılmaktadır."

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

6. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danıştay Başsavcılığından da yazılı düşünce istenilmiştir.

7. Danıştay Başsavcısı, davanın tarife uyarınca yapılan ödemenin iadesi talebine ilişkin kısmına yönelik uyuşmazlığın çözümünde adli yargı yerlerinin görevli olduğugerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca, yapılan başvurunun kabulü gerektiği yolunda görüş vermiştir. Görüşün ilgili kısımları şöyledir:

"...mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; atıksu altyapı tesisleri ile evsel katı atık bertaraf tesislerinin kurulması, bakımı, onarımı, işletilmesi, kapatılması ve izlenmesi, bu tesislerle ilgili olarak verilen tüm hizmetleri karşılayabilecek tam maliyet esaslı tarifelerin belirlenmesi konusunda anılan hizmetleri sağlayacak idarelere takdir yetkisi verildiği, hizmeti alan gerçek ve tüzel kişilerin ise bu hizmetlere karşılık olarak abone olmak zorunda olduğu; ayrıca, atıksu altyapı yönetimleri ve/veya evsel katı atık idarelerinin hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacak her abone ile karşılıklı sözleşme yapmakla yükümlü olacakları sonucuna varılmaktadır.

(...)

Bu durumda; davanın idarenin faaliyet alanıyla ilgili olarak yürürlüğe koyduğu yönetmelik ile buna dayanan tarife kararlarına ilişkin kısmının yargısal denetiminin idari yargı yerinde; abonman sözleşmesine dayanan bir alacak-borç ilişkisi kapsamındaki tarife uyarınca yapılan ödemenin iadesi talebine ilişkin kısmının ise adli yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır."

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

8. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun*"Belediyenin Yetkileri ve İmtiyazları"* başlıklı 15. maddesinin (d) bendinde, *özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk*

ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmıştır.

9. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun*"Ücrete Tabi İşler"* başlıklı 97.maddesinde;*"Belediyeler bu Kanunda harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet (...)için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret almaya yetkilidir. Belediye'ye tekel olarak verilmiş işler kendi özel hükümlerine tabidir."* hükmü yer almakta olup, kanuna 15/07/1993 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 3914 sayılı Kanunla eklenen ve*"Çevre Temizlik Vergisi"* başlığını taşıyan mükerrer 44.maddesinde de; *"belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin katı atık toplama ile kanalizasyon hizmetlerinden yararlanan konut, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, çevre temizlik vergisinin katı atıklar için maddedeki tarifeye göre hesaplanacağı, belediyelerin, atık su ile ilgili olarak da, katı atıklarla ilgili tarifede yer alan bina gruplarını topluca veya ayrı ayrı dikkate almak suretiyle su tüketim bedelini aşmamak üzere meclislerince belirlenecek miktarda çevre temizlik vergisi alacakları, atık su ile ilgili çevre temizlik vergisinin su tüketim bedeli ile birlikte tarh ve tahakkuk etmiş sayılacağı ve bu bedel ile birlikte tahsil edileceği, su ve kanalizasyon hizmetleri ayrı bir kanunla düzenlenmiş bulunan belediyelerde ise atık su bedellerinin tahsiline ilişkin uygulamanın kendi kanunlarındaki hükme bağlı olduğu"* hükümlerine yer verilmiştir.

10. 27/10/2010 tarih, 27742 sayılı Atıksu Altyapı Ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin*"Tanımlar"* başlıklı 4.maddesinin 1-a fıkrasında *"Abone"* tanımı yapılmış olup, buna göre, Abone: Su ve atık su ve katı atık hizmetlerinden faydalanan ve/veya faydalanacak gerçek veya tüzel kişiyi ifade etmekte, *"Abonelik"* başlıklı 10. maddesinde ise, *"Atık su altyapı yönetimlerinin hizmet vermekle yükümlü olduğu tüm gerçek ve tüzel kişilerin abone olması zorunludur"* hükmü yer almaktadır.

B. Yargı Kararları

11. Su abonesi olmayan kişi hakkında İSKİ Tarifeler Yönetmeliği hükümlerine göre tahakkuk ettirilen atık su bedeline ilişkin faturanın iptali istemiyle açılan bir davada; İstanbul 3. Vergi Mahkemesince, dava konusu bedelin vergi, resim, harç benzeri mali yüküm olduğu kabul edilmek suretiyle işin esası hakkında verilen kararı temyizen incelemekte olan Danıştay Dokuzuncu Dairesi tarafından, iş yerinde yer altı suyunun kullanılması nedeniyle İSKİ tarafından istenen atık su bedelinin vergi, resim, harç benzeri mali yükümlülük olmayıp, akdi nitelik taşıdığı kanaatine varıldığından bahisle temyiz incelemesi ertelenerek, 2247 sayılı Kanun'un 20. maddesine göre görevli yargı yerinin belirlenmesi için başvuruda bulunulması üzerine, Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü; 14/10/1991 tarih ve E.1991/29, K.1991/29 sayı ile, gerek 2560 sayılı Kanun'un 23. maddesi gerekse buna dayanılarak çıkarılan İSKİ Tarifeler Yönetmeliği'nin 5., 16. ve 17. maddelerinde, İSKİ'ye ait kanalizasyonu kullananlardan atık su bedelinin tarifeye göre alınacağının açıkça belirtildiği ve bunun taraflar arasında bir sözleşmeye dayandırılacağının hükme bağlandığı, buyurucu nitelikteki bu hükmün sözleşme yapılmaksızın atık su üretenleri de sözleşme yapmakla yükümlü kıldığı, bu hükme uymayanların sözleşme yapma durumunda olmaları nedeniyle atık su bedeli ödemekten kaçınmalarına olanak bulunmadığı, sözleşmeden kaçınmanın söz konusu bedelin ödenmesinden kurtulma sonucunu doğurmayacağı ve bunların da sözleşmeli sayılmalarının gerektiği, öte yandan Kanun ve Yönetmelik ile öngörülen usul ve esaslara göre İSKİ tarafından düzenlenen tarifelerle tespit edilen atık su bedelinin Anayasa'nın 73. maddesinde öngörüldüğü biçimde kanunla konulan vergi, resim, harç ve benzeri bir mali yükümlülük olduğundan söz edilemeyeceği, bu itibarla, atık su bedeli, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülük olmayıp, özel hukuk alanındaki alacak-borç ilişkisini içeren abonman sözleşmesine dayalı ve idarece düzenlenen bir tarife uyarınca alınan bir bedel olduğundan, bu konuyla ilgili anlaşmazlığın çözümünün adli yargının görevine girdiği gerekçesiyle ve Anayasa Mahkemesinin 14/02/1991 tarihli ve E.1990/18, K.1991/4 sayılı kararında yazılı gerekçede de bu görüşün kabul edildiğinden bahisle, Danıştay Dokuzuncu Dairesince yapılan başvurunun kabulü ile uyuşmazlık konusu davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğine karar vermiştir. (Bu karar 26/11/1991 tarihli ve 21063 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.)

12. Anayasa Mahkemesinin 08/05/1991 tarihli ve 20865 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 14/02/1991 tarihli ve E.1990/18, K.1991/4 sayılı kararında, atık sular karşılığı alınacak bedelin niteliği sorunu ayrı bir başlık altında ele alınmış ve aynen şöyle denilmiştir:

> *"Vergi benzeri mali yükümlülüklerin en belirgin özellikleri (...) genellikle, bir kamu hizmeti karşılığında kamu gücüne dayanılarak tek taraflı yükletilmeleri, harç ve resme göre, daha çok ücret görünümünde olmalarıdır.*
>
> *Atık su bedeli, kullanılmış suların uzaklaştırılması karşılığında yapılacak bir tarifeye ve abonman sözleşmesine göre alınmaktadır. Başka bir deyişle, idareyle kişi arasında sözleşmeyle alacak- borç ilişkisi doğmakta, ödenecek miktar İSKİ ile kişi arasında abonman sözleşmesiyle özel hukuk ilişkisi kurulmasından sonra yapılan hizmet karşılığında maliyet- kâr esasına göre belirlenmektedir. Ödemenin hukuksal dayanağı, kamu gücüne değil, tarifeye ve iki taraf arasında yapılan abonman sözleşmesine dayanmaktadır. Nitekim, ödemelerin yapılmaması durumunda İSKİ alacağını, Amme Alacaklarının Tahsili Hakkındaki Yasa'ya göre değil, özel hukuk ilişkisi içinde ilgili Yasa'ya göre alacaktır. Abone ile İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) arasında yapılan abonman sözleşmesi, daha çok "tip" sözleşme görünümündedir. Hizmetten yararlanan kişinin, sözleşmeyi idareyle birlikte düzenlemesi yerine katılımı (iltihakı) söz konusudur. Ancak bu durum, idareyle kişi arasında kurulan özel hukuk ilişkisini, kamu hukuku ilişkisine dönüştürmez. Çünkü, birçok durumda hizmetin tekel niteliği ve çok kişiye götürülme zorunluluğu, işin, çoğunlukla, tip sözleşmelerle ve kişilerin katılımıyla gerçekleşebilmesini olanaklı kılmaktadır. (...)"*

"Açıklanan nedenlerle, atık suların uzaklaştırılması karşılığında alınan ücretlerin vergi, resim, harç benzeri mali yükümlülük olarak kabul edilmemesi gerekir."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, ÜyelerBirol SONER, Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 30/05/2022 tarihli toplantısında; 2247 sayılıKanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, davalıların anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptıkları görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde aynı İdarelerinbaşvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde *"davanın, tarife uyarınca yapılan ödemenin iadesi talebine ilişkinkısmı yönünden"* olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

14. Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Recep KALKAN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

15. Dava, Muğla Büyükşehir Belediye Meclisinin 08/12/2016 tarihli ve 493 sayılı '2017 Yılında Uygulanacak Evsel ve Katı Atık Toplama Taşıma Hizmetlerine İlişkin Hizmet Tarifesi'nin otellere ilişkin kısmının iptali ve bu tarifeye göre ihtirazi kayıtla yapılan toplam 34.429,51 TL ödemenin yasal faiziyle birlikte iadesi istemiyle açılmış; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, *"davanın, tarife uyarınca yapılan ödemenin iadesi talebine ilişkinkısmı yönünden"* olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmıştır.

16. Belediye, belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisini ifade etmektedir. Böyle olmakla birlikte, bu kuruluşun kişilere sağladığı hizmete ilişkin işlem ve eylemlerinin yargısal denetimini yapacak yargı düzenini belirleyebilmek için, işlem ya da eylemin özel hukuk ilişkilerinden veya kamusal yetkilerin kullanılmasından doğup doğmadığına bakmak gerekir.

17. Yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler ve ilgili mahkeme kararları da dikkate alındığında; davalı belediye tarafından düzenlenen evsel katı atık ücreti vs ödenmesine ilişkin ihbarnamenin, gerek belediye tarafından tesis edilmiş olması ve Uyuşmazlık Mahkemesinin 16/06/2003 tarihli ve E.2002/57, K.2003/34 sayılı ve 02/04/2007 tarihli ve E.2004/127, K.2007/31 sayılı hüküm uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin kararlarında da açıklandığı üzere bu işlemin vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülük mahiyetini taşımaması, gerekse de taraflar arasında adı geçen iş yerinin su aboneliğine tabi bir abonelik ilişkisi bulunduğunun kabulü gerektiği hususları birlikte değerlendirildiğinde, söz konusu ücretin idareyle kişi arasında abonman sözleşmesiyle kurulan özel hukuk ilişkisi çerçevesinde ve hizmet karşılığında maliyet-kâr esasına göre idarece belirlenen tarifeye dayanılarak alınan bir ücret olduğu anlaşılmıştır.

18. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve Anayasa Mahkemesi ile Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarındaki *"atık su bedelinin, vergi benzeri mali yükümlülük olmayıp, idareyle kişi arasında abonman sözleşmesiyle kurulan özel hukuk ilişkisi çerçevesinde ve hizmet karşılığında maliyet-kâr esasına göre idarece belirlenen tarifeye dayanılarak alınan bir ücret olduğu"* yolundaki kabulün sonuçları itibarıyla: idarenin faaliyet alanıyla ilgili olarak yürürlüğe koyduğu yönetmelik ile buna dayanan tarife kararlarının yargısal denetiminin idari yargı yerinde, abonman sözleşmesine dayanan bir alacak - borç ilişkisi kapsamındaki *katı atık toplama-taşıma* bedelinin tahsiline ilişkin davaların ise adli yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerekmekte olup, uygulama bu doğrultuda istikrar kazanmıştır.

19. Belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, *"davanın, tarife uyarınca yapılan ödemenin iadesi talebine ilişkin kısmı"*nın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının, davanın anılan kısmınınadli yargı yerinde görülmesi gerektiği yolundaki başvurusunun kabulü ile Muğla 3. İdare Mahkemesinin 09/07/2021 tarihli ve E.2021/470 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın *"tarife uyarınca yapılan ödemenin iadesi talebine ilişkin kısmı"*nın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının, *"davanın, tarife uyarınca yapılan ödemenin iadesi talebine ilişkin kısmının çözümününadli yargının görev alanına girdiği"* yolundakiBAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Muğla 3. İdare Mahkemesinin 09/07/2021 tarihli ve E.2021/470 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

30/05/2022 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Birol	Nilgün	Doğan
TOPAL	SONER	TAŞ	AĞIRMAN

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN